

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

**1. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΚΑΙ
ΕΠΙΣΤΡΟΦΩΝ (ΔΙ.Δ.ΕΙΣ.ΕΠ.)**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄, Γ΄

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180

Ταχ. Κώδικας : 17778, Ταύρος

Τηλέφωνο : 2131410121

Email : dideisep@aaade.gr

Αθήνα, 13 Ιουλίου 2026

ΠΡΟΣ: ως πίνακα διανομής

**2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΑΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (Δ.Ε.Α.Φ.)**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180

Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος

Τηλέφωνο : 2131410219

Email : deaf@aaade.gr

**3. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (Δ.Ε.Ε.Φ.)**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180

Ταχ. Κώδικας : 17778, Ταύρος

Τηλέφωνο : 2131410664

Email : deef@aaade.gr

**4. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ & ΠΕΡΙΟΥΣΙΟΛΟΓΙΟΥ (Δ.Ε.Φ.Κ& Π)**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α΄, Β΄

Ταχ. Δ/νση : Πειραιώς 180

Ταχ. Κώδικας : 177 78, Ταύρος

Τηλέφωνο : 2131410513

Email : defk@aaade.gr

ΘΕΜΑ: Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 66 (παρ. 1 και 7), 90 (παρ. 3 και 6), 199 (παρ. 4), 214, 264, 275, 301 (παρ. 10), 403, 407, 437, 514, 525 (παρ. 3-5), 530 (παρ. 7), 539 (παρ. 1), 733, 737 (παρ. 1, 5,7 και 8), 743 (παρ. 1 και 2), 770, 773 και 774 (παρ. 1) του ν. 5314/2026 «Κώδικας Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (Α΄ 103/29-6-2026)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Α) ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Κοινοποίηση των διατάξεων των άρθρων 66 (παρ. 1 και 7), 90 (παρ. 3 και 6), 199 (παρ. 4), 214, 264, 275, 301 (παρ. 10), 403, 407, 437, 514, 525 (παρ. 3-5), 530 (παρ. 7), 539 (παρ. 1), 733, 737 (παρ. 1, 5,7 και 8), 743 (παρ. 1 και 2), 770, 773 και 774 (παρ. 1) του ν.

Β) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Κοινοποίηση των διατάξεων των κάτωθι άρθρων του ν. 5314/2026:

1. των παρ. 1 και 7 του άρθρου 66 «Εφορευτική επιτροπή ψηφοφορίας με ηλεκτρονική ψήφο - Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης Λογισμικού Ηλεκτρονικής Ψήφου»
2. των παρ. 3 και 6 του άρθρου 90 «Έσοδα και δαπάνες υποψήφιων περιφερειακών και δημοτικών συνδυασμών»
3. της παρ. 4 του άρθρου 199 «Έλεγχος διαχείρισης νομικών προσώπων τοπικής αυτοδιοίκησης»
4. του άρθρου 214 «Λύση συνδέσμου»
5. του άρθρου 264 «Ακατάσχετο υποδομών Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης»
6. του άρθρου 275 «Καταβολή και συμψηφισμός οφειλών Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης στο ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία από τον οικείο δήμο»
7. της παρ. 10 του άρθρου 301 «Γενικές ρυθμίσεις»
8. του άρθρου 403 «Διαδικασία είσπραξης τέλους διαμονής παρεπιδημούντων»
9. του άρθρου 407 «Διαδικασία είσπραξης τέλους ακαθάριστων εσόδων»
10. του άρθρου 437 «Συμψηφισμός Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων δήμων και περιφερειών με οφειλές τους στο ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία»
11. του άρθρου 514 «Εξωδικαστικός μηχανισμός για οφειλές προς δήμους και περιφέρειες»
12. των παρ. 3-5 του άρθρου 525 «Επιχορηγήσεις και βοηθήματα δήμων»
13. της παρ. 7 του άρθρου 530 «Εξουσιοδοτικές διατάξεις»
14. της παρ. 1 του άρθρου 539 «Μηχανισμός αποτροπής συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης»
15. του άρθρου 733 «Απαλλαγές και ατέλειες δήμων, περιφερειών και των νομικών τους προσώπων και αναλογική εφαρμογή διατάξεων του δημοσίου σε δήμους και περιφέρειες»
16. των παρ. 1, 5, 7 και 8 του άρθρου 737 «Δωρεές προς δήμους, περιφέρειες και νομικά τους πρόσωπα»
17. των παρ. 1 και 2 του άρθρου 743 «Παροχή στοιχείων στους δήμους και περιφέρειες»
18. του άρθρου 770 «Προσαρμογή Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης – Προσθήκη περ. ιη) στο άρθρο 23, περ. ζ) στο άρθρο 46 και παρ. 10 στο του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»
19. του άρθρου 773 «Καταργούμενες διατάξεις»
20. της παρ. 1 του άρθρου 774 «Έναρξη ισχύος»

Γ) ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Οι παρ. 1 και 7 του άρθρου 66 αφορούν την αποζημίωση των μελών της εφορευτικής επιτροπής ψηφοφορίας με ηλεκτρονική ψήφο και το ακατάσχετο και το αφορολόγητο αυτής.
2. Η παρ. 3 του άρθρου 90 αφορά τα έσοδα και τις δαπάνες υποψήφιων περιφερειακών και δημοτικών συνδυασμών, που διακινούνται μέσω ακατάσχετων ειδικών λογαριασμών και η παρ. 6 αφορά την παράδοση αγαθών και την παροχή υπηρεσιών από τους συνδυασμούς με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτούς για την οικονομική τους ενίσχυση.
3. Η παρ. 4 του άρθρου 199 αφορά την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου

των νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης του άρθρου 186 του κοινοποιούμενου νόμου.

4. Το άρθρο 214 αφορά τη λύση συνδέσμων δήμων.
5. Το άρθρο 264 αφορά τα ακατάσχετα πάγια περιουσιακά στοιχεία των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης.
6. Το άρθρο 275 αφορά βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) προς το Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία.
7. Η παρ.10 του άρθρου 301 αφορά την απαλλαγή από το Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής της αντιμισθία, των εξόδων παράστασης και των αποζημιώσεων που καταβάλλονται σε αιρετά και μη αιρετά μέλη των δημοτικών, περιφερειακών συμβουλίων και των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης.
8. Το άρθρο 403 αφορά τη διαδικασία είσπραξης του τέλους διαμονής παρεπιδημούντων.
9. Το άρθρο 407 αφορά τη διαδικασία είσπραξης τέλους ακαθάριστων εσόδων.
10. Το άρθρο 437 αφορά βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές δήμων και περιφερειών στο Ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία.
11. Το άρθρο 514 αφορά οφειλέτες με οφειλές προς δήμους, περιφέρειες, νομικά πρόσωπα δήμων ή περιφερειών, το ύψος των οποίων υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.
12. Οι παρ. 3-5 του άρθρου 525 αφορούν επιχορηγήσεις και βοηθήματα των δήμων στους οικονομικά αδύναμους κατοίκους, τους τρίτεκνους, τους πολύτεκνους και στις περιπτώσεις γέννησης τέκνου μόνιμων κατοίκων και δημοτών.
13. Η παρ. 7 του άρθρου 530 αφορά οφειλέτες με οφειλές προς δήμους, περιφέρειες, νομικά πρόσωπα δήμων ή περιφερειών, το ύψος των οποίων υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.
14. Η παρ. 1 του άρθρου 539 αφορά τον ακατάσχετο «Ειδικό λογαριασμό κάλυψης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους».
15. Το άρθρο 733 αφορά απαλλαγές και ατέλειες δήμων, περιφερειών και των νομικών τους προσώπων και αναλογική εφαρμογή διατάξεων του δημοσίου σε δήμους και περιφέρειες.
16. Οι παρ. 1, 5, 7 και 8 του άρθρου 737 αφορούν το αφορολόγητο των ποσών που καταβάλλονται με σκοπό την οικονομική ενίσχυση υπαλλήλων που υπηρετούν σε περιοχές με ειδικές συνθήκες καθώς και δωρεές προς δήμους, περιφέρειες και νομικά τους πρόσωπα.
17. Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 743 αφορούν την παροχή στοιχείων στους δήμους και περιφέρειες για τον προσδιορισμό του ύψους οφειλής προς αυτούς και τη διασφάλιση της είσπραξης των εσόδων τους.
18. Το άρθρο 770 αφορά την προσαρμογή του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης.
19. Το άρθρο 773 αφορά διατάξεις που καταργούνται με τον κοινοποιούμενο νόμο.
20. Η παρ. 1 του άρθρου 774 αφορά στην έναρξη ισχύος των κοινοποιούμενων διατάξεων.

Σας κοινοποιούμε συνημμένα, για ενημέρωση και εφαρμογή, τις διατάξεις των άρθρων 66 (παρ. 1 και 7), 90 (παρ. 3 και 6), 199 (παρ. 4), 214, 264, 275, 301 (παρ. 10), 403, 407, 437, 514, 525 (παρ. 3-5), 530 (παρ. 7), 539 (παρ. 1), 733, 737 (παρ. 1, 5, 7 και 8), 743 (παρ. 1 και 2), 770, 773 και 774 (παρ. 1) του ν. 5314/2026 (Α' 103), ως ακολούθως:

Άρθρο 66 «Εφορευτική επιτροπή ψηφοφορίας με ηλεκτρονική ψήφο - Ειδική Επιτροπή Αξιολόγησης Λογισμικού Ηλεκτρονικής Ψήφου» (παρ. 1 και 7)

Στην παρ. 1 του άρθρου 66 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Για τη διεξαγωγή της διαδικασίας ψηφοφορίας με ηλεκτρονική ψήφο συγκροτείται από τον Πρόεδρο του Αρείου Πάγου εφορευτική επιτροπή ψηφοφορίας με ηλεκτρονική ψήφο το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής των αυτοδιοικητικών εκλογών, η οποία αποτελείται από πέντε (5) μέλη, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου αυτής.».

Στην παρ. 7 του άρθρου 66 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Στον πρόεδρο, τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής ψηφοφορίας με ηλεκτρονική ψήφο και τους αναπληρωτές τους, στους δικαστικούς υπαλλήλους που συνεπικουρούν το έργο της, στον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής της παρ. 6 και στους υπαλλήλους που τυχόν συνεπικουρούν το έργο της καταβάλλεται αποζημίωση. Η αποζημίωση του πρώτου εδαφίου είναι ακατάσχετη, δεν υπόκειται σε κανενός είδους παρακράτηση ή φορολόγηση και δεν συμψηφίζεται με οφειλές των δικαιούχων βεβαιωμένες στην Φορολογική Διοίκηση ή τα ασφαλιστικά ταμεία από οποιαδήποτε αιτία.»

Άρθρο 90 «Εσοδα και δαπάνες υποψήφιων περιφερειακών και δημοτικών συνδυασμών» (παρ. 3 και 6)

Στις παρ. 3 και 6 του άρθρου 90 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«3. Τα έσοδα και οι δαπάνες των περιφερειακών και δημοτικών συνδυασμών διακινούνται μέσω ειδικών λογαριασμών, που τηρούνται σε τράπεζες εγκατεστημένες στην Ελλάδα, οι οποίοι είναι ακατάσχετοι και διατηρούνται μέχρι την ολοκλήρωση του ελέγχου των δαπανών του άρθρου 100, περί της Επιτροπής Ελέγχου Δαπανών και Εκλογικών Παραβάσεων. Η διακίνηση των εσόδων μέσω των ειδικών λογαριασμών αφορά το σύνολο των αντίστοιχων ποσών, με την επιφύλαξη της παρ. 6, η δε διακίνηση των δαπανών στο ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) αυτών. Ο σχετικός λογαριασμός τηρείται στο όνομα του υποψηφίου περιφερειάρχη ή δημάρχου ή του οριζόμενου διαχειριστή, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 98, περί της διαχείρισης των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων.».

«6. Οι συνδυασμοί δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες και να παραδίδουν αγαθά με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτούς για την οικονομική τους ενίσχυση, με τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις της περ. ιζ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162), διαθέτοντας σχετικά εισιτήρια εκδηλώσεων. Η διάθεση του πρώτου εδαφίου γίνεται με τον περιορισμό της παρ. 1 του άρθρου 93, περί των ορίων χρηματοδότησης. Σε κάθε περίπτωση η συνολική είσπραξη από τις εκδηλώσεις δεν δύναται να υπερβαίνει το ένα τέταρτο ($\frac{1}{4}$) του ανώτατου επιτρεπτού ορίου εκλογικών δαπανών για τον συνδυασμό, το οποίο σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ. Ο συνολικός αριθμός εισιτηρίων που εκδίδει ο συνδυασμός ανά εκδήλωση αναρτάται υποχρεωτικά, τουλάχιστον μια (1) ημέρα πριν από την εκδήλωση, στην Κεντρική Βάση Εκλογικών Δαπανών του άρθρου 99, περί της διαχείρισης και δημοσιοποίησης εσόδων και δαπανών στην Κεντρική Βάση Εκλογικών Εσόδων και Δαπανών του Υπουργείου Εσωτερικών και της δημοσιότητας στοιχείων.»

Άρθρο 199 «Έλεγχος διαχείρισης νομικών προσώπων τοπικής αυτοδιοίκησης» (παρ. 4)

Στην παρ. 4 του άρθρου 199 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«4. Για την ευθύνη των μελών του διοικητικού συμβουλίου των νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης του άρθρου 186 εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Β' του Βιβλίου Πέμπτου του παρόντος Κώδικα και το άρθρο 49 του ν. 5104/2024 (Α' 58). Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας εφαρμόζεται συμπληρωματικά ο ν. 4548/2018 (Α' 104).»

Άρθρο 214 «Λύση συνδέσμου»

Στο άρθρο 214 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«1. Ο σύνδεσμος λύεται:

α) Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνολικού αριθμού των μελών του όταν:

αα) έχει εκπληρωθεί ο σκοπός του ή

αβ) λήξει το χρονικό διάστημα για το οποίο έχει συσταθεί.

β) Με απόφαση των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των συμβουλίων των δήμων και της περιφέρειας που μετέχουν σε αυτόν, αν διαπιστώσουν αδυναμία για την εκπλήρωση του σκοπού του.

γ) Εάν για οποιονδήποτε λόγο δεν έχουν συγκροτηθεί τα όργανά του για διάστημα μεγαλύτερο από τρεις(3) μήνες.

2. Με την απόφαση της περ. α) της παρ. 1 ρυθμίζονται, επίσης, θέματα σχετικά με την κατανομή του ενεργητικού και των υποχρεώσεων του συνδέσμου που λύεται, καθώς και κάθε άλλη έννομη σχέση, ανάλογα με το ύψος της ετήσιας εισφοράς κάθε δήμου ή περιφέρειας που συμμετέχει, καθώς και των τυχόν ακινήτων ή οχημάτων που έχει εισφέρει. Τυχόν επιχορήγηση του συνδέσμου που λύεται για εξόφληση οφειλών του προς τρίτους, περιέρχεται στον Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης, ο οποίος και προβαίνει, απευθείας, σε αυτήν.

3. α) Στις περ. β) και γ) της παρ. 1 με απόφαση του Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης συστήνεται Επιτροπή Καταγραφής και Κατανομής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων του συνδέσμου, αποτελούμενη:

αα) από τον Γενικό Διευθυντή Εσωτερικής Λειτουργίας ή έναν (1) Διευθυντή της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης στον νομό ως Πρόεδρο,

αβ) έναν (1) υπάλληλο της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, κατά προτίμηση νομικό ή πολιτικό μηχανικό, ο οποίος ορίζεται με την απόφαση του Γραμματέα,

αγ) τον Πρόεδρο του συνδέσμου,

αδ) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε δήμο που συμμετέχει στον σύνδεσμο, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του οικείου Δημοτικού Συμβουλίου και

αε) τους Προϊστάμενους Οικονομικών Υπηρεσιών των συμμετεχόντων δήμων.

Εφόσον προκύπτουν ειδικότερα ζητήματα νομικής, τεχνικής ή οικονομικής φύσης, η Επιτροπή δύναται να ζητά τη συνδρομή των υπηρεσιών των δήμων ή εξωτερικών συνεργατών κατά την κρίση της. Η Επιτροπή συνεδριάζει σε χώρο που ορίζεται από τον Πρόεδρο αυτής και ολοκληρώνει το έργο της καταγραφής μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη σύστασή της, εκδίδοντας σχετική απόφαση κατανομής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων στους δήμους. Η ανωτέρω απόφαση διαβιβάζεται στον Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, ο οποίος εκδίδει αμελλητί διαπιστωτική πράξη λύσης του συνδέσμου και περιέλευσης των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων αυτών στους οικείους δήμους. Η απόφαση αυτή δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Τυχόν κινήσεις ή πράξεις που συντελούνται μετά από το πέρας της καταγραφής και κατανομής των περιουσιακών στοιχείων του συνδέσμου και μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης της απόφασης του Γραμματέα, καταγράφονται σε συμπληρωματική έκθεση από την Επιτροπή.

Εφόσον προκύπτει ανάγκη ανακατανομής της περιουσίας, η Επιτροπή επιλαμβάνεται άμεσα με τροποποιητική - συμπληρωματική πράξη της. Ομοίως, εκδίδεται συμπληρωματική απόφαση του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι δήμοι που συνιστούσαν τον σύνδεσμο υπεισέρχονται αυτοδικαίως σε όλα τα ενοχικά και εμπράγματα δικαιώματα, τις απαιτήσεις και υποχρεώσεις αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη διαπιστωτική πράξη, από την ημέρα δημοσίευσής της. Η αναδοχή τυχόν οφειλών των λυόμενων συνδέσμων από τους δήμους είναι στερητική. Η κυριότητα και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα επί των ακινήτων και δικτύων του συνδέσμου μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον δήμο, εντός των διοικητικών ορίων του οποίου βρίσκονται. Τα κινητά και ο κάθε είδους εξοπλισμός που εξυπηρετεί ή συνδέεται λειτουργικά με τα ακίνητα που μεταβιβάζονται, μεταφέρονται κατά προτεραιότητα στον κύριο του ακινήτου ή των δικτύων.

β) Τυχόν ρυθμίσεις οφειλών συνεχίζουν να εξυπηρετούνται από τον δήμο που αποτελούσε την έδρα του συνδέσμου. Οι δήμοι υπεισέρχονται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση της απόφασης του Γραμματέα στις ενεργές συμβάσεις μίσθωσης των ακινήτων που βρίσκονται εντός των διοικητικών τους ορίων και τα οποία εκμισθώνει ή μισθώνει ο σύνδεσμος. Λοιπές ενεργές συμβάσεις υλοποιούνται από τον δήμο που αποτελούσε την έδρα του συνδέσμου, προκειμένου να εισπράξει και να καταβάλλει όλες τις απαιτήσεις και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις. Πράξεις, έργα και δράσεις που έχουν ενταχθεί και προτάσεις που έχουν υποβληθεί για χρηματοδότηση από οποιαδήποτε πηγή με δικαιούχο τον σύνδεσμο δύναται να συνεχιστούν από τον δήμο της έδρας αυτού ή από τους δήμους που αυτά αφορούν. Για την εφαρμογή των ανωτέρω συνάπτονται προγραμματικές συμβάσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων δήμων, στις οποίες καθορίζονται, ιδίως, οι υποχρεώσεις και οι απαιτήσεις τους, ο τρόπος καταβολής και είσπραξης των ποσών που τους αφορούν, ο τρόπος απασχόλησης του προσωπικού αυτών εφόσον απαιτείται, καθώς και οι επιτροπές παρακολούθησης για την υλοποίηση των όρων της σύμβασης. Εφόσον προκύπτει οικονομική επιβάρυνση ή έσοδο για τους δήμους που δεν συνυπολογίσθηκαν στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων, αυτά επιμερίζονται από τον Προϊστάμενο της Οικονομικής Υπηρεσίας του δήμου της έδρας του συνδέσμου με μοναδικό κριτήριο το μέγεθος του πληθυσμού τους.

γ) Για την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων, συντάσσεται πρωτόκολλο παράδοσης - παραλαβής.

δ) Η απόφαση του Γραμματέα της αποκεντρωμένης διοίκησης και απόσπασμα της έκθεσης απογραφής, η οποία περιγράφει τα ακίνητα που αποκτώνται κατά κυριότητα καθώς και τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα, καταχωρούνται ατελώς στα οικεία κτηματολογικά γραφεία.

ε) Από τη λύση του συνδέσμου, οι εκκρεμείς δίκες συνεχίζονται χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους και χωρίς να απαιτείται ειδική διαδικαστική πράξη για καθεμία από αυτές, από τον διάδοχο δήμο επί του αντικειμένου της δίκης.

4. Το προσωπικό που υπηρετεί στους συνδέσμους που λύνονται, μεταφέρεται αυτοδικαίως και κατανέμεται με την ίδια σχέση εργασίας, με απόφαση του Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, στους δήμους και τις περιφέρειες, που αποτελούσαν τον σύνδεσμο ανάλογα με τον πληθυσμό τους ή τις οικονομικές τους δυνατότητες, βάσει των προϋπολογισμών των τριών (3) τελευταίων ετών.»

Άρθρο 264 «Ακατάσχετο υποδομών Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης»

Στο άρθρο 264 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία, που χρησιμοποιούνται από τις Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης για την παροχή των υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης και διαχείρισης δικτύων ομβρίων υδάτων είναι ακατάσχετα.»

Άρθρο 275 «Καταβολή και συμψηφισμός οφειλών Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης στο ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία από τον οικείο δήμο»

Στο άρθρο 275 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«1. Βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, οφειλές Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) προς το ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και όσες έχουν υπαχθεί σε ρυθμίσεις ή διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής που είναι σε ισχύ, επί του εναπομείναντος ποσού, καθώς και όσες τελούν σε αναστολή, δύνανται να καταβάλλονται από τον δήμο ή τους δήμους που την έχουν συστήσει, με απόφαση των δημοτικών συμβουλίων, η οποία λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών.

2. Οι οφειλές που καταβάλλονται κατά την παρ. 1 συμψηφίζονται με ποσά που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) επί των εσόδων του οικείου δήμου από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) που προορίζονται για την κάλυψη λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών του. Ο συμψηφισμός πραγματοποιείται σύμφωνα με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 446, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να καθορίζονται επιπλέον στοιχεία ως προς τη διαδικασία και τον τρόπο διενέργειας του συμψηφισμού των οφειλών του παρόντος καθώς κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του.

3. Κατά τα λοιπά, για την εφαρμογή της παρ. 1 εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 437, περί συμψηφισμού των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων δήμων και περιφερειών με οφειλές τους προς το ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία.

4. Η επιστροφή των ποσών που καταβάλλει ο δήμος για λογαριασμό της Δ.Ε.Υ.Α. πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 273, περί ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών μεταξύ Δ.Ε.Υ.Α. και οικείου δήμου.

5. Οι οφειλές προς το ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία που καταβάλλονται σύμφωνα με το παρόν απαλλάσσονται από πρόσθετους φόρους, πρόστιμα, προσαυξήσεις εκπρόθεσμης καταβολής και κάθε μορφής επιβαρύνσεις με πράξη της βεβαιούσας αρχής, εφόσον εξοφλείται το σύνολο της κύριας οφειλής.»

Άρθρο 301 «Γενικές ρυθμίσεις» (παρ. 10)

Στην παρ.10 του άρθρου 301 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«10. Απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής ψηφιακού τέλους συναλλαγής του ν. 5135/2024 (Α' 147) (νυν 5177/2025 (Α'21)) η αντιμισθία, τα έξοδα παράστασης και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται σε αιρετά και μη αιρετά μέλη των δημοτικών, περιφερειακών συμβουλίων και των διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης.»

Άρθρο 403 «Διαδικασία είσπραξης τέλους διαμονής παρεπιδημούντων»

Στο άρθρο 403 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«1. Το τέλος διαμονής παρεπιδημούντων βαρύνει τον διαμένοντα πελάτη, αναγράφεται επί των εκδιδόμενων φορολογικών στοιχείων, εισπράττεται από τον εκμισθωτή και αποδίδεται από αυτόν στον δικαιούχο δήμο με δήλωση, η οποία υποβάλλεται ψηφιακά μέσω της ψηφιακής πύλης «myAADE» κατά τον ίδιο χρόνο που υποβάλλεται η δήλωση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και το δηλωθέν ποσό καταβάλλεται εμπρόθεσμα στον χρόνο καταβολής του φόρου αυτού. Για τους μη υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α., η δήλωση των τελών υποβάλλεται

εμπρόθεσμα στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μήνα που ακολουθεί κάθε ημερολογιακό τρίμηνο.

2. Από το συνολικό ποσό των εισπραχθέντων κάθε μήνα εσόδων, ορίζεται ποσοστό παρακράτησης και απόδοσης στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων (ΑΛΕ) 1440103001 του κρατικού προϋπολογισμού ύψους πέντε τοις εκατό (5%), κατά παρέκκλιση του άρθρου 98 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί απόδοσης εσόδων υπέρ τρίτων.»

Άρθρο 407 «Διαδικασία είσπραξης τέλους ακαθάριστων εσόδων»

Στο άρθρο 407 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«1. Το τέλος επί των ακαθάριστων εσόδων βαρύνει τον πελάτη, αναγράφεται ξεχωριστά επί των εκδιδόμενων φορολογικών στοιχείων, εισπράττεται από αυτόν που εκδίδει τον λογαριασμό και αποδίδεται από αυτόν στον δικαιούχο δήμο με δήλωση, η οποία υποβάλλεται ψηφιακά μέσω της ψηφιακής πύλης «myAADE» κατά τον ίδιο χρόνο που υποβάλλεται η δήλωση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) και το δηλωθέν ποσό καταβάλλεται εμπρόθεσμα στον χρόνο καταβολής του φόρου αυτού. Για τους μη υπόχρεους σε υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α., η δήλωση των τελών υποβάλλεται εμπρόθεσμα στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του μήνα που ακολουθεί κάθε ημερολογιακό τρίμηνο.

2. Σε περίπτωση διάθεσης προϊόντων και υπηρεσιών στο πλαίσιο άσκησης πολλαπλών οικονομικών δραστηριοτήτων από τα καταστήματα της παρ. 4 του άρθρου 405 για τον προσδιορισμό του οφειλόμενου τέλους λαμβάνονται υπόψη τα ακαθάριστα έσοδα, τα οποία προέρχονται μόνο από τη λιανική πώληση των προϊόντων και των υπηρεσιών των καταστημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου.

3. Από το συνολικό ποσό των εισπραχθέντων κάθε μήνα εσόδων, ορίζεται ποσοστό παρακράτησης και απόδοσης στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδων (ΑΛΕ) 1440103001 του κρατικού προϋπολογισμού ύψους πέντε τοις εκατό (5%), κατά παρέκκλιση του άρθρου 98 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί απόδοσης εσόδων υπέρ τρίτων.»

Άρθρο 437 «Συμψηφισμός Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων δήμων και περιφερειών με οφειλές τους στο ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία»

Στο άρθρο 437 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«1. Βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες οφειλές δήμων και περιφερειών στο ελληνικό Δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και όσες έχουν υπαχθεί σε ρυθμίσεις ή διευκολύνσεις τμηματικής καταβολής που είναι σε ισχύ, επί του εναπομείναντος ποσού, καθώς και όσες τελούν σε αναστολή, δύνανται να συμψηφίζονται με ποσά που αναλογούν σε ποσοστό τουλάχιστον πέντε τοις εκατό (5%) επί των εσόδων τους από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (Κ.Α.Π.) που προορίζονται για κάλυψη των λειτουργικών και λοιπών γενικών δαπανών τους. Ο συμψηφισμός διενεργείται με την απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 446, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων.

2. Οι αποφάσεις της παρ. 10 του άρθρου 446 εκδίδονται με μέριμνα της Διεύθυνσης Οικονομικής και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών, κατόπιν αίτησης του δήμου ή της περιφέρειας, σχετικής απόφασης του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου και συγκέντρωσης βεβαιωτικών στοιχείων, ως προς το ύψος και το είδος των οφειλών, από τους δικαιούχους φορείς. Με την απόφαση του δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, αντίστοιχα, καθορίζεται το ύψος του επιπλέον του πέντε τοις εκατό (5%) ποσοστού επί των εσόδων των Κ.Α.Π. που ο δήμος ή η περιφέρεια επιθυμεί να παρακρατείται προς απόδοση στους δικαιούχους φορείς. Οι ανωτέρω βεβαιωμένες και ληξιπρόθεσμες στη

Φορολογική Διοίκηση οφειλές δεν επιβαρύνονται από την ημερομηνία έκδοσης των αποφάσεων της παρ. 1 με προσαυξήσεις, τόκους και πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής. Τα ανωτέρω ισχύουν από την έναρξη ισχύος του ν. 4316/2014 (Α' 270). Τυχόν καταβληθέντα ποσά δεν αναζητούνται.

3. Οι οφειλές της παρ. 1 απαλλάσσονται από πρόσθετους φόρους, τόκους, πρόστιμα εκπρόθεσμης καταβολής, καθώς και από κάθε είδους προσαυξήσεις και επιβαρύνσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που προέκυψαν ή προκύπτουν από κάθε είδους φορολογικές παραβάσεις του ν. 4093/2012 (Α' 222) και από παραβάσεις περί του φόρου προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162), ανάλογα με τον χρόνο ολοκλήρωσης του συμψηφισμού από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της παρ. 1, ως εξής:

- α) εντός ενός (1) έτους: απαλλαγή κατά ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%),
- β) εντός δύο (2) ετών: απαλλαγή κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%),
- γ) εντός τριών (3) ετών: απαλλαγή κατά ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%),
- δ) εντός τεσσάρων (4) ετών: απαλλαγή κατά ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%),
- ε) εντός πέντε (5) ετών: απαλλαγή κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%),
- στ) εντός έξι (6) ετών: απαλλαγή κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%).

ζ) Μετά την πάροδο της εξαετίας: δεν παρέχεται απαλλαγή.

Στην περίπτωση που δήμος ή περιφέρεια επιλέξει, σε οποιοδήποτε στάδιο της ρύθμισης, να εκχωρήσει προς παρακράτηση και συμψηφισμό τέτοιο ποσοστό επί των εσόδων των Κ.Α.Π, ώστε με το ποσό που προκύπτει να εξοφληθεί εφάπαξ με την υπουργική απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 446 το υπόλοιπο ποσό της κύριας οφειλής, τυγχάνει όλων των απαλλαγών επί του εναπομείναντος αυτού ποσού.

4. Στους δήμους και τις περιφέρειες που υπάγονται στον συμψηφισμό, με την έκδοση της απόφαση της παρ. 10 του άρθρου 446 παρέχονται για τα ποσά που ρυθμίζονται τα ακόλουθα ευεργετήματα:

- α) χορηγείται αποδεικτικό ενημερότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) και ασφαλιστικής ενημερότητας,
- β) αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε κατά το άρθρο 25 του ν. 1882/1990 (Α' 43), περί ποινικού αδικήματος μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται. Αναστέλλεται η παραγραφή του αδικήματος κατά το χρονικό διάστημα της αναστολής της ποινικής δίωξης, κατά παρέκκλιση των χρονικών περιορισμών του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95), περί αναστολής της παραγραφής,
- γ) αναστέλλονται η λήψη αναγκαστικών μέτρων και η συνέχιση της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης επί απαιτήσεων κινητών και ακινήτων. Οι κατασχέσεις που έχουν ήδη επιβληθεί στα χέρια τρίτων, αίρονται μετά από αίτηση του δήμου ή της περιφέρειας στην αρμόδια για την επιδίωξη της είσπραξης οφειλών Υπηρεσία, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας απόδοσης και αν βρίσκονται, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 3 του άρθρου 30 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), περί αναγκαστικής εκχώρησης των απαιτήσεων. Ποσά που έχουν αποδοθεί, κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης δεν επιστρέφονται και η κατάσχεση ανατρέπεται μόνο ως προς τις υφιστάμενες ή μελλοντικές απαιτήσεις που δεν έχουν αποδοθεί. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις ανεξαρτήτως βαθμού σχετικά με το κύρος των κατασχέσεων στα χέρια τρίτου ή των δηλώσεων των τρίτων, εφόσον κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος οι τρίτοι δεν έχουν αποδώσει τα κατασχεθέντα ποσά στον κατάσχοντα,

δ) δεν εφαρμόζονται το άρθρο 14 του ν. 2523/1997 (Α' 179), περί διασφάλισης των συμφερόντων του δημοσίου σε περίπτωση φοροδιαφυγής και το άρθρο 20 του ν. 2648/1998 (Α' 238), περί των δικαιωμάτων του δημοσίου, πλην της παρ. 2 αυτού και
ε) αναστέλλεται η ποινική δίωξη σε βάρος των υπευθύνων κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 του α.ν. 86/1967 (Α' 136), περί ποινικοποίησης μη καταβολής ασφαλιστικών εισφορών και αναβάλλεται η εκτέλεση της ποινής που επιβλήθηκε ή, εφόσον άρχισε η εκτέλεσή της, διακόπτεται.»

Άρθρο 514 «Εξωδικαστικός μηχανισμός για οφειλές προς δήμους και περιφέρειες»

Στο άρθρο 514 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζονται τα εξής:

«1. Για κάθε είδους οφειλές προς τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά τους πρόσωπα, το ύψος των οποίων υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, ο οφειλέτης δικαιούται να υπαχθεί, με αίτησή του, στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020 (Α' 207). Σε αυτήν την περίπτωση, το χρέος ως σύνολο απαιτήσεων (αρχικού οφειλόμενου ποσού, τυχόν προστίμων και προσαυξήσεων) βεβαιώνεται στη Φορολογική Διοίκηση. Οι οφειλές του προηγούμενου εδαφίου λογίζονται ως οφειλές προς το Δημόσιο αποκλειστικά για τον σκοπό ρύθμισής τους στο πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού του ν. 4738/2020. Στις περιπτώσεις επιτυχούς προόδου του μηχανισμού και είσπραξης οφειλομένων, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων παρακρατά ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) αυτών και αποδίδει τα υπόλοιπα εισπραχθέντα στον δικαιούχο, δήμο, περιφέρεια ή νομικό πρόσωπο, εντός εξήντα (60) ημερών από την είσπραξή τους.

2. Αν για τις οφειλές της παρ. 1 έχουν επιβληθεί από τον δήμο, την περιφέρεια ή τα νομικά τους πρόσωπα μέτρα αναγκαστικής εκτέλεσης ή ασφαλιστικά μέτρα, αυτά δεν εμποδίζουν την υποβολή της αίτησης της παρ. 1. Το άρθρο 18 του ν. 4738/2020, περί της αναστολής των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης των συμμετεχόντων πιστωτών, και οι δυνάμει αυτού εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις σχετικά με την αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης από τη Φορολογική Διοίκηση, μετά την οριστική υποβολή αίτησης για υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών του ν. 4738/2020, ισχύουν και για τον δικαιούχο φορέα του πρώτου εδαφίου. Με τη σύναψη σύμβασης αναδιάρθρωσης της οφειλής, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Α' του Μέρους Δεύτερου του Βιβλίου Πρώτου του ν. 4738/2020, αίρονται τα ήδη ληφθέντα μέτρα αναγκαστικής είσπραξης ή μέτρα διασφάλισης. Αν ανατραπεί ή ακυρωθεί η σύμβαση αναδιάρθρωσης, οι φορείς του πρώτου εδαφίου προβαίνουν στην άμεση λήψη αναγκαστικών και διασφαλιστικών μέτρων είσπραξης της οφειλής. Αν γίνει επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης από τρίτο, οι φορείς του πρώτου εδαφίου αναγγέλλονται ως δανειστές.

Σε κάθε περίπτωση, οι εν λόγω φορείς διατηρούν την αποκλειστική αρμοδιότητα της διαχείρισης των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη των οφειλών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος.»

Άρθρο 525 «Επιχορηγήσεις και βοηθήματα δήμων» (παρ. 3, 4 και 5)

Στην παρ. 3 του άρθρου 525 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης επιτρέπεται να χορηγούνται στους οικονομικά αδύναμους κατοίκους, τους τρίτεκνους, και τους πολύτεκνους είδη διαβίωσης ή περίθαλψης, κυρίως ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Με τους ίδιους όρους επιτρέπεται να χορηγούνται χρηματικά βοηθήματα.»

Στην παρ. 4 του άρθρου 525 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Επιτρέπεται η χορήγηση εφάπαξ χρηματικού βοηθήματος στις περιπτώσεις γέννησης τέκνου μόνιμων κατοίκων και δημοτών, κατόπιν προϋποθέσεων που καθορίζονται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ ανά τέκνο.»

Στην παρ. 5 του άρθρου 525 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Τα βοηθήματα των παρ. 3 και 4 είναι αφορολόγητα, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχονται ούτε συμψηφίζονται με βεβαιωμένες οφειλές στη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, ασφαλιστικούς φορείς και ταμεία, δήμους, περιφέρειες και νομικά πρόσωπα αυτών ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

Άρθρο 530 «Εξουσιοδοτικές διατάξεις» (παρ. 7)

Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 530 του κοινοποιούμενου νόμου, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) δύναται να ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες για την υπαγωγή στον εξωδικαστικό μηχανισμό ρύθμισης οφειλών, την είσπραξή τους από την Α.Α.Δ.Ε., την απόδοσή τους στον δικαιούχο δήμο ή περιφέρεια και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την εφαρμογή του άρθρου 514, περί εξωδικαστικού μηχανισμού για οφειλές προς δήμους και περιφέρειες.

Άρθρο 539 «Μηχανισμός αποτροπής συσσώρευσης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης» (παρ.1)

Στην παρ. 1 του άρθρου 539 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Στον δεσμευμένο τομέα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, συστήνεται άτοκος και ακατάσχετος λογαριασμός με την ονομασία «Ειδικός λογαριασμός κάλυψης ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τρίτους» για κάθε δήμο και περιφέρεια, ο οποίος χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις που οι δήμοι και οι περιφέρειες συσσωρεύουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 80/2016 (Α' 145), περί του τρόπου τήρησης Μητρώου Δεσμεύσεων.»

Άρθρο 733 «Απαλλαγές και ατέλειες δήμων, περιφερειών και των νομικών τους προσώπων και αναλογική εφαρμογή διατάξεων του δημοσίου σε δήμους και περιφέρειες»

Στο άρθρο 733 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«1. Οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των δήμων και περιφερειών του άρθρου 187, οι κοινωφελείς δημοτικές επιχειρήσεις, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, η Ένωση Περιφερειών και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων απαλλάσσονται εν γένει από κάθε δημόσιο, άμεσο ή έμμεσο, δημοτικό ή λιμενικό φόρο, τέλος, δικαστικό ένσημο και εισφορά υπέρ οποιουδήποτε ταμείου, εισφορά υπέρ της Ελληνικής Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης, από κρατήσεις και από κάθε δικαστικό τέλος στις δίκες τους, καθώς και από τα κάθε είδους κτηματολογικά τέλη και δικαιώματα. Επίσης, έχουν τις ατέλειες και τα δικαστικά, διοικητικά και δικονομικά προνόμια που παρέχονται στο Δημόσιο. Απαλλαγές που προβλέπονται υπέρ του Δημοσίου από το παράβολο για άσκηση ένδικων μέσων, για την εισφορά υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων, για το δικαστικό ένσημο αντιγράφων και για τα δικαιώματα υπέρ των έμμισθων υποθηκοφυλάκων, ισχύουν και για τους φορείς του πρώτου εδαφίου.

2. Για την παραγραφή των αξιώσεων κατά των δήμων και των περιφερειών εφαρμόζονται οι διατάξεις που διέπουν την παραγραφή των αξιώσεων κατά του δημοσίου. Κάθε γενική ή ειδική

διάταξη που ορίζει μεγαλύτερο χρόνο παραγραφής για αξιώσεις κατά των δήμων και των περιφερειών καταργείται.

3. Ο νόμιμος τόκος και ο τόκος υπερημερίας κάθε οφειλής των δήμων και των περιφερειών ανέρχονται στο ποσοστό που ορίζεται για τις αντίστοιχες οφειλές του Δημοσίου.

4. Ως προς τα τέλη κυκλοφορίας ισχύει η περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 59 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, καθώς και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α' 21), περί απαλλαγών.

5. Ως προς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (Φ.Π.Α.) ισχύουν οι προβλέψεις του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 5144/2024, Α' 162).

6. Στα δημόσια κτήματα της παρ. 4 του άρθρου 18 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί ορισμών, περιλαμβάνονται και τα ακίνητα των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων του άρθρου 186 του παρόντος, περί ορισμών.».

Άρθρο 737 «Δωρεές προς δήμους, περιφέρειες και νομικά τους πρόσωπα» (παρ. 1, 5, 7 και 8)

Στις παρ. 1, 5, 7 και 8 του άρθρου 737 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«1. Η δωρεά προς τους δήμους, τις περιφέρειες και τα νομικά πρόσωπα του άρθρου 186, περί ορισμών, δύναται να συνίσταται σε:

α) παροχή χρηματικού ποσού,

β) παροχή χρηματικού ποσού, με σκοπό την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών ή την εκτέλεση έργου, εργασίας ή μελέτης, σύμφωνα με τη βούληση του δωρητή,

γ) χορήγηση κινητών πραγμάτων ή παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργου, εργασίας ή μελέτης, χωρίς αντάλλαγμα από τον δωρητή ή από πρόσωπο που επιλέγει ο δωρητής. Στην περίπτωση αυτή στη δωρεά μπορεί να περιλαμβάνεται και η συντήρηση των κινητών πραγμάτων ή των έργων μετά την παραλαβή τους, και

δ) παροχή ακινήτου.».

«5. Επιτρέπεται η δωρεά χρηματικού ποσού προς τους φορείς της παρ. 1, με σκοπό την οικονομική ενίσχυση υπαλλήλων τους, που υπηρετούν σε περιοχές με ιδιαίτερες λειτουργικές, κοινωνικές, νησιωτικές, ορεινές ή λοιπές ειδικές συνθήκες. Η δωρεά μπορεί να συνδέεται με δράσεις που έχει προγραμματίσει ο δήμος, η περιφέρεια ή το νομικό τους πρόσωπο, ή δράσεις που έχουν προταθεί από τον δωρητή και υιοθετηθεί από τον δωρεοδόχο. Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται ως επιμίσθιο στους ως άνω δικαιούχους έχει συμπληρωματικό χαρακτήρα, δεν ενσωματώνεται στις τακτικές αποδοχές των δικαιούχων, καταβάλλεται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών και δεν υπάγεται στο ανώτατο όριο αποδοχών των δικαιούχων της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α' 176). Τα ποσά που καταβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, απαλλάσσονται από κάθε φόρο τέλος, δικαίωμα, φόρο δωρεάς και ψηφιακό τέλος συναλλαγής, καθώς και κάθε κράτηση ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου, των δήμων και περιφερειών ή οποιουδήποτε τρίτου και δεν επιδέχονται κατάσχεση.»

«7. Κάθε σύμβαση δωρεάς μεταξύ δωρητή και δωρεοδόχου, οι σχετικές συμβάσεις προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών ή εκτέλεσης έργου και εργασίας που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, καθώς και η εξόφληση τιμολογίων και αποδείξεων που εκδίδονται αναφορικά με τις συμβάσεις αυτές, απαλλάσσονται από το Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής και τον φόρο δωρεών.

8. Για τις δωρεές του παρόντος, εφαρμόζεται η περ. ιε) της παρ. 1 του άρθρου 32 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162), περί ειδικών απαλλαγών, εφόσον η

σύμβαση δωρεάς έχει εγκριθεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.»

Άρθρο 743 «Παροχή στοιχείων στους δήμους και περιφέρειες» (παρ. 1 και 2)

Στην παρ. 1 του άρθρου 743 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Οι δήμοι και οι περιφέρειες, για την ταυτοποίηση των οφειλετών τους και τη διασφάλιση της είσπραξης των εσόδων τους, δύνανται να αιτούνται την παροχή στοιχείων φορολογικού μητρώου και συγκεκριμένα των στοιχείων που αφορούν:

- α) στο ονοματεπώνυμο του φυσικού προσώπου ή την επωνυμία του νομικού προσώπου ή της νομικής οντότητας,
- β) στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου,
- γ) στον αριθμό φορολογικού μητρώου,
- δ) στη διεύθυνση της κατοικίας ή της έδρας του νομικού προσώπου.

Τα στοιχεία των περ. α) έως δ) δύνανται να ζητούνται και από κάθε άλλο φορέα της Γενικής Κυβέρνησης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), περί ορισμών. Οι φορείς που διατηρούν τα μητρώα της παρούσας, υποχρεούνται, εντός ενός (1) μήνα, να γνωστοποιούν με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο στον δήμο ή την περιφέρεια τα ζητούμενα στοιχεία ή τη σχετική πρόσβαση στα μητρώα.»

Στην παρ. 2 του άρθρου 743 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Οι δήμοι και οι περιφέρειες, για τον προσδιορισμό του ύψους οφειλής προς αυτούς και τη διασφάλιση της είσπραξης των εσόδων τους, δύνανται να ζητούν από τις αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών της Φορολογικής Διοίκησης και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ελληνικό Κτηματολόγιο», στοιχεία που αφορούν στην ακίνητη περιουσία και συγκεκριμένα:

- α) στον αριθμό παροχής ηλεκτρικού ρεύματος ακινήτου,
- β) στον αριθμό ταυτότητας ακινήτου,
- γ) στην οδό, τον αριθμό, τον όροφο, το εμβαδό του ακινήτου και
- δ) στον Κωδικό Αριθμό Εθνικού Κτηματολογίου,

καθώς και στο εισόδημα των υπόχρεων εντός των ορίων της διοικητικής τους περιφέρειας. Οι αρμόδιες υπηρεσίες χορηγούν ατελώς στους δήμους και στις περιφέρειες τα ζητούμενα στοιχεία, εντός προθεσμίας δυο (2) μηνών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.»

Άρθρο 770 «Προσαρμογή Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος στον Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Προσθήκη περ. ιη) στο άρθρο 23, περ. ζ) στο άρθρο 46 και παρ. 10 στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος»

Στην παρ. 1 του άρθρου 770 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Στο άρθρο 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μη εκπιπτόμενων επιχειρηματικών δαπανών, προστίθεται περ. ιη) ως εξής:

«ιη) οι δαπάνες διαφήμισης της διαφημιζόμενης επιχείρησης, εφόσον η καταβολή των αναλογούντων τελών του άρθρου 417 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί συντελεστή του τέλους διαφήμισης, δεν πραγματοποιείται εμπρόθεσμα σύμφωνα με το άρθρο 418, περί διαδικασιών είσπραξης του τέλους διαφήμισης, του ίδιου Κώδικα.»»

Στην παρ. 2 του άρθρου 770 του κοινοποιούμενου νόμου ορίζεται ότι:

«Στο άρθρο 46 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί απαλλασσόμενων νομικών προσώπων, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ. Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης, η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, η Ένωση Περιφερειών και οι Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων.»

3. Με την παρ.3 του άρθρου 770 του κοινοποιούμενου ορίζεται ότι στο άρθρο 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα, προστίθεται παρ. 10 ως εξής:

«10. Οι επιχορηγήσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 283 του Κώδικα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περί σύστασης εταιρείας για τον θεσμό «Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης» απαλλάσσονται του φόρου εισοδήματος.».

Άρθρο 773 «Καταργούμενες διατάξεις»

Με το άρθρο 773 του κοινοποιούμενου νόμου καταργήθηκαν, από την έναρξη ισχύος του, μεταξύ άλλων:

- i. (περ. Α. 1) τα άρθρα πρώτο (εσωτερικά άρθρα 1 έως 287), δεύτερο, τρίτο και τέταρτο του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), με την επιφύλαξη του άρθρου 28 του κοινοποιούμενου νόμου, περί μεταβατικών διατάξεων και της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 773 του κοινοποιούμενου νόμου,
- ii. (περ.Β.6) τα άρθρα 19 έως 22, 26 έως 33, 36, 40, 41 και 51 του ν. 5143/2024 (Α' 161),
- iii. (περ. Β. 18) το άρθρο 13 του ν. 5043/2023 (Α' 91)
- iv. (περ. Β. 25) το άρθρο 86 του ν. 5003/2022 (Α' 230),
- v. (περ.Β.86) το άρθρο 120 του ν. 4488/2017 (Α' 137),
- vi. (περ. Β. 88) τα άρθρα 1 έως 20, η παρ. 1 του άρθρου 22, τα άρθρα 23 έως 28, 30, 32 έως 44, 46 έως 58, 60 έως 75, 78, 114, 130 και 134 του ν. 4483/2017 (Α' 107),
- vii. (περ. Β.106) τα άρθρα 74 έως 79, οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 81 και το άρθρο 115 του ν. 4316/2014 (Α' 270),
- viii. (περ. Β.113) τα άρθρα 1 έως 4, 6 έως 9, 16 έως 26, 31 έως 33, 35 έως 48, 50, 52, 63, 64, 66, 68, 69, 72, 73 και 76 έως 79 του ν. 4257/2014 (Α' 93),
- ix. (περ. Β.127) τα άρθρα 1 έως 8, 11, παρ. 3 έως 5, 7 έως 9, 13 και 15 έως 17 του άρθρου 12, 13 έως 17, παρ. 3, 15 και 16 του άρθρου 18, παρ. 1 έως 5, 7 έως 9, 12 έως 15 του άρθρου 19, παρ. 3 και 4 του άρθρου 43, και άρθρο 46 του ν. 4071/2012 (Α' 85),
- x. (περ. Β. 144) τα άρθρα 1 έως 6Β, 58 έως 76, 78 έως 97, 97Β έως 108, παρ. 1 έως 8 και περ. α της παρ. 9 του άρθρου 109, άρθρα 110 έως 112, 159 έως 178, 180 έως 207, 209 έως 218, 220, 223, 223Α, 224, παρ. 6 του άρθρου 227, άρθρα 228, 229, 230Α, 232, 235, 242, 243, περ. β' της παρ. 11 του άρθρου 247, 248, 254 έως 281Α, παρ. 3 έως 19 του άρθρου 282, παρ. 1, 2 και 5 έως 22 του άρθρου 283, και άρθρα 284 και 285 του ν. 3852/2010 (Α' 87),
[*Επισημαίνεται ότι δεν καταργείται η περ. β της παρ. 9 του άρθρου 109 του ν. 3852/2010 περί αναδοχής οφειλών από ΟΤΑ]
- xi. (περ. Β. 148) το άρθρο 27 του ν. 3756/2009 (Α' 53),
- xii. (περ. Β. 150) τα άρθρα 18 έως 20, 22, 33 και 43 και οι παρ. 1 και 3 έως 14 του άρθρου 21 του ν. 3731/2008 (Α' 263),
- xiii. (περ. Β. 152) τα άρθρα 24 και 26 του ν. 3649/2008 (Α' 39),
- xiv. (περ.Β. 159) τα άρθρα 17, 25 και 26 του ν. 3491/2006 (Α' 207),
- xv. (περ. Β. 160) τα άρθρα 26 έως 29, η παρ. 6 του άρθρου 30 και το άρθρο 31 του ν. 3448/2006 (Α' 57),
- xvi. (περ. Β. 163) τα άρθρα 1 έως 10 και 12 του ν. 3345/2005 (Α' 138),
- xvii. (περ. Β. 164) τα άρθρα 15 και 18 του ν. 3320/2005 (Α' 48),

- xviii. (περ. Β. 165) τα άρθρα 1 έως 5, 19 έως 24, 26 έως 29, 31, 33, παρ. 1, 2, 3, 6 και 12 του άρθρου 35 του ν. 3274/2004 (Α' 195),
- xix. (περ. Β. 167) τα άρθρα 19, 20 και 26 του ν. 3242/2004 (Α' 102),
- xx. (περ. Β. 168) τα άρθρα 21 έως 30 και 33 του ν. 3202/2003 (Α' 284),
- xxi. (περ. Β. 181) η παρ. 1 του άρθρου 5, τα άρθρα 9, 12 και 14 του ν. 2880/2001 (Α' 9)

Άρθρο 774 «Έναρξη ισχύος» (παρ. 1)

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 774 του κοινοποιούμενου νόμου, η ισχύς του εκκινεί από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (29.6.2026), με την επιφύλαξη των παρ.2,3 και 4 αυτού (που δεν αφορούν όμως τις κοινοποιούμενες διατάξεις).

Συνημμένα: Απόσπασμα του ΦΕΚ Α' 103/29.6.2026: άρθρα 66 (παρ. 1 και 7), 90 (παρ. 3 και 6), 199 (παρ. 4), 214, 264, 275, 301 (παρ. 10), 403, 407, 437, 514, 525 (παρ. 3-5), 530 (παρ. 7), 539 (παρ. 1), 733, 737 (παρ. 1, 5, 7 και 8), 743 (παρ. 1 και 2), 770, 773 και 774 (παρ. 1) του ν. 5314/2026

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ ΑΑΔΕ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΙΤΣΙΛΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Αποδέκτες Πίνακα Γ'
2. Διεύθυνση Στρατηγικής Τεχνολογιών Πληροφορικής (με την παράκληση να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ)
3. Διεύθυνση Επικοινωνίας
4. Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη

II. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Αποδέκτες Πίνακα Α' (πλην των αποδεκτών προς ενέργεια)
2. Αποδέκτες Πίνακα Δ'
3. Κεντρική Υπηρεσία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους
4. Γραφείο Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
5. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Φορολογικής Πολιτικής

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Διοικητή Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων
2. Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας
3. Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης
4. Διεύθυνση Διαδικασιών Εισπράξεων και Επιστροφών
5. Διεύθυνση Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας
6. Διεύθυνση Εφαρμογής Έμμεσης Φορολογίας
7. Διεύθυνση Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
ΜΠΙΝΤΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ